ส่วนที่

1

บทนำ

บทนำ

การขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

พ.ศ. 2566 เป็นปีแรกของการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติในห้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบในการจัดทำแผนระดับที่ 2 และ 3 ตลอดจนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันอย่างเป็นเอกภาพเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่วิสัยทัศน์ **"ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"** ได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลต่อไป โดยเป็นหน้าที่ของทุกหน่วยงานของรัฐ ทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ล้วนต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

ใน พ.ศ. 2566 สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 3 ระดับ (จ.1 จ.2 และ จ.3) และหน่วยงานของรัฐ **ตามหลักการวงจรบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act : PDCA) ซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการ "ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง" อย่างต่อเนื่อง** ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

หลักการ PDCA ในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

▶ วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ **แนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ บนหลักการ PDCA** เพื่อเน้นย้ำความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการ PDCA ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ หลักการ PDCA จึงเป็นกรอบแนวทางของทุกหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัตินับตั้งแต่ห้วงแรกจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสำหรับตลอดห้วงที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ

ส่วนที่ 01 บทนำ

โดยมี**ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญ**ในห้วงแรกของยุทธศาสตร์ชาติจนถึง ณ พ.ศ. 2566 และ**แนวทางการขับเคลื่อนของแต่ละขั้นตอน PDCA ในห้วงที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570)** สรุปได้ ดังนี้

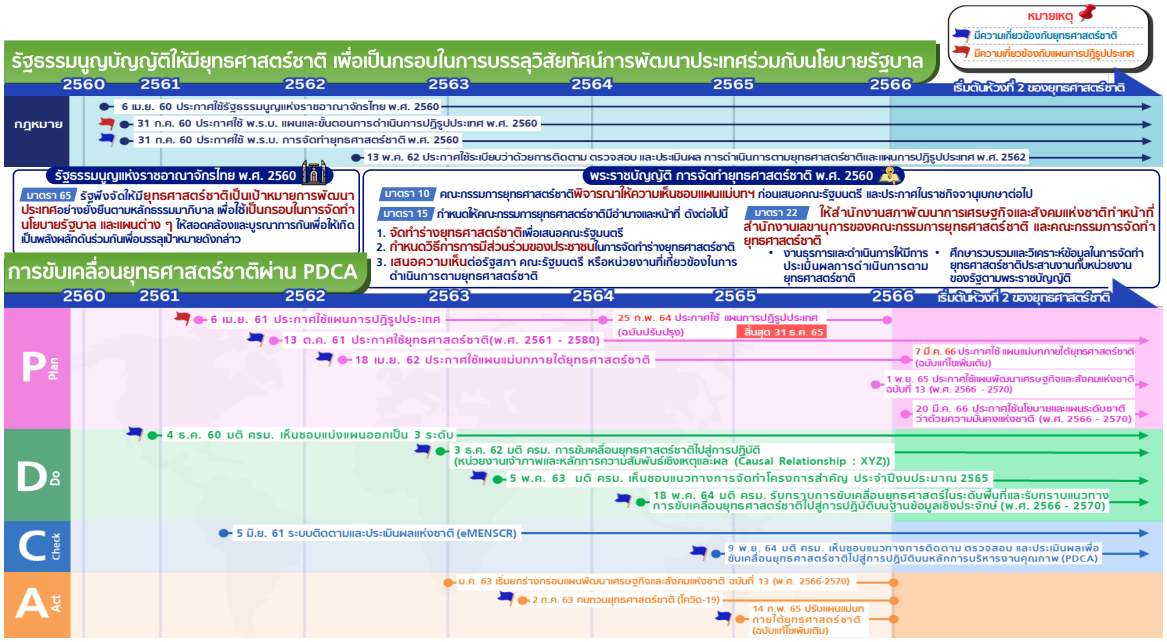

P Plan 1. การวางแผน (Plan)

การวางแผน (Plan) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยมี**ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศ** รวมถึง**แผนระดับที่ 2 ที่มีการถ่ายระดับเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ** เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการปฏิบัติให้มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน

ทั้งนี้ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2566 เป็นต้นไป แผนระดับที่ 2 จะประกอบด้วยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังตามเป้าหมายของรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 257 และมาตรา 258 ใน**ระยะเวลา 5 ปีของแผน ส่งผลให้แผนการปฏิรูปประเทศสิ้นสุดการดำเนินการของแผนแล้วเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565** โดยคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565 ได้มีมติรับทราบมติที่ประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2565 **ที่เห็นชอบแนวทางการดำเนินการภายหลังแผนการปฏิรูปประเทศสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2565** และให้หน่วยงานของรัฐนำประเด็นการปฏิรูปประเทศไปดำเนินการต่อเนื่องผ่านกลไกของแผนระดับที่ 2 แผนระดับที่ 3 และการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานต่อไป

บทนำ

สำหรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่มีผลบังคับใช้นับตั้งแต่ พ.ศ. 2566 เป็นต้นไปนั้น จะเป็น **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)** ที่ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2566 โดยมีผลบังคับใช้ในห้วงที่ 2 ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติเป็นต้นไป ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้จัดทำเอกสารคำอธิบายประกอบการดำเนินงานของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งประกอบด้วยคำอธิบายนิยามเป้าหมายตัวชี้วัดรวมทั้งการคำนวณค่าเป้าหมาย เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้เป็นกรอบการจัดทำแผนระดับที่ 3 และโครงการ/การดำเนินงานแบบ “พุ่งเป้า” ไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

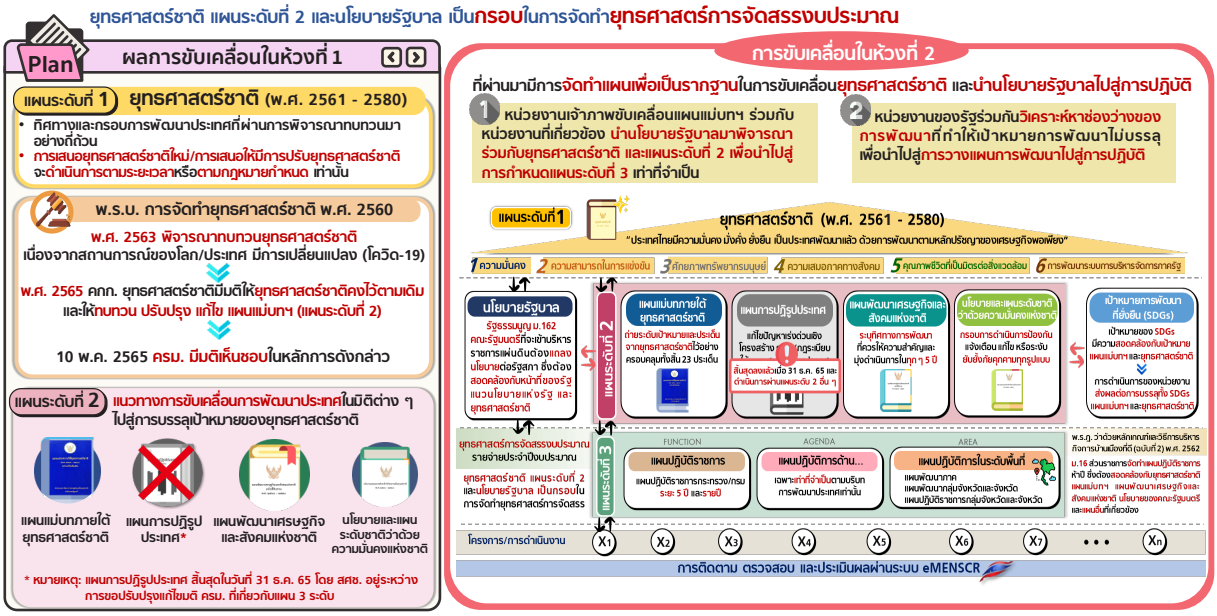

ทั้งนี้ **แนวทางการขับเคลื่อนในห้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)** ในส่วนของการวางแผน (Plan) ตามหลักการ PDCA มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

- **หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ทั้ง 3 ระดับ ร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในแต่ละแผนแม่บทฯ** นำนโยบายรัฐบาลมาพิจารณาร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ 2 เพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนระดับที่ 3 ทั้งแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี แผนปฏิบัติราชการรายปี และ แผนปฏิบัติการด้าน... กรณีที่มีความจำเป็น

- **หน่วยงานของรัฐ** ร่วมกันวิเคราะห์หาช่องว่างของการพัฒนาและบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนากระบวนการงบประมาณให้พุ่งเป้าหมายการพัฒนาประเทศ รวมทั้งนำภาคีการพัฒนาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยปัจจุบันสำนักงานฯ มีช่องทางให้หน่วยงานของรัฐและภาคีการพัฒนาศึกษาแนวทางการดำเนินการผ่านเว็บไซต์ http://nscr.nesdc.go.th/ เพื่อเป็นช่องทางในการศึกษาและสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 และนโยบายรัฐบาล เพื่อให้เกิดการนำแผนการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

2. การปฏิบัติ (Do)

การปฏิบัติ (Do) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการนำแผนที่มีอยู่มาแปลงไปสู่การปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ โดยการปฏิบัติต้องมีความชัดเจนและมุ่งเน้นให้เกิดการบรรลุผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์สำเร็จตามเป้าหมายของแผนได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการปฏิบัติตามหลักการบริหารงานคุณภาพของยุทธศาสตร์ชาติ จะหมายถึงการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการดำเนินงาน/โครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผน โดยสรุปการดำเนินการที่สำคัญในส่วนของการปฏิบัติของ พ.ศ. 2566 ได้ ดังนี้

▶ แผนระดับที่ 3

แผนปฏิบัติราชการ ทุกส่วนราชการตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไปและรัฐวิสาหกิจต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปีและรายปี ให้**สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรี และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง** ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 โดยสำนักงานฯ ได้ใช้**ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSCR) เป็นเครื่องมือในการติดตามการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ** ซึ่งในห้วงแรกของยุทธศาสตร์ชาติพบว่า **หน่วยงานของรัฐได้มีการจัดทำและนำเข้าแผนปฏิบัติราชการในระบบ eMENSCR เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง** โดยระหว่าง พ.ศ. 2560 - 2565 ในระบบมีแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี จำนวน 147 แผน และมีแผนปฏิบัติราชการรายปี จำนวน 649 แผน และใน พ.ศ. 2566 มี 52 หน่วยงาน จาก 395 หน่วยงาน (คิดเป็นร้อยละ 13) ยังไม่มีการนำเข้าแผนปฏิบัติราชการรายปีในระบบ eMENSCR (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2566)

แผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งเป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (Issue Based) ที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า 1 กระทรวงหรือเทียบเท่า และต้อง**จัดทำเฉพาะเท่าที่จำเป็นตามบริบทการพัฒนาประเทศเท่านั้น** ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563 เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยสำนักงานฯ ได้ใช้**ระบบ eMENSCR เป็นเครื่องมือติดตามการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ของหน่วยงานของรัฐ** ซึ่งในห้วงแรกของยุทธศาสตร์ชาติ พบว่า หน่วยงานของรัฐได้มีการนำเข้า**แผนปฏิบัติการด้าน... ที่กรอบระยะเวลาของแผนอยู่ในช่วง พ.ศ. 2560 - 2565 จำนวน 62 แผน** จำแนกเป็น **(1) กรณีมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน จำนวน 23 แผน และ (2) กรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผนจำนวน 39 แผน**

นอกจากนี้ แผนปฏิบัติการด้าน... ที่กรอบระยะเวลาของแผนอยู่ในห้วงที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ (ปี พ.ศ. 2566 - 2570) มีจำนวน 55 แผน และแผนปฏิบัติการด้าน...ที่กรอบระยะเวลาของแผนไม่สอดคล้องกับห้วงเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 28 แผน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2566)

▶ โครงการ / การดำเนินงาน

สำนักงานฯ ร่วมกับหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านการจัดทำ**โครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมาย**

บทนำ

ตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2567 โดยยึดแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 ที่เห็นชอบ**แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ** ใน 4 แนวทาง ประกอบด้วย (1) การมองเป้าหมายร่วมกัน (2) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ (3) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ และ (4) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ซึ่งมีโครงการฯ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 571 โครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 406 โครงการ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 1,026 โครงการ โดยจำนวนโครงการฯ ที่เพิ่มขึ้นสะท้อนถึง**หน่วยงานของรัฐมีความเข้าใจที่มากขึ้นในหลักการการทำงานที่ยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายร่วมกัน**สำหรับวางแผนจัดทำโครงการ/การดำเนินงานอย่างบูรณาการ รวมถึง**หน่วยงานของรัฐมีการปรับกระบวนทัศน์จากการดำเนินงานเพื่อตอบตัวชี้วัด มาเป็นการดำเนินงานที่ "พุ่งเป้า" การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ 2** สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้สถานการณ์การพัฒนาของเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ดีขึ้น โดยในห้วง 5 ปีแรก (พ.ศ. 2561 - 2565) มีเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่มีสถานะบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สีเขียว) จำนวน 22 31 38 และ 57 เป้าหมาย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม โครงการ/การดำเนินงานที่พุ่งเป้าตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ บนหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ในปัจจุบัน**ยังไม่เพียงพอที่จะสามารถส่งผลให้เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) มีสถานะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว) เกินร้อยละ 50**

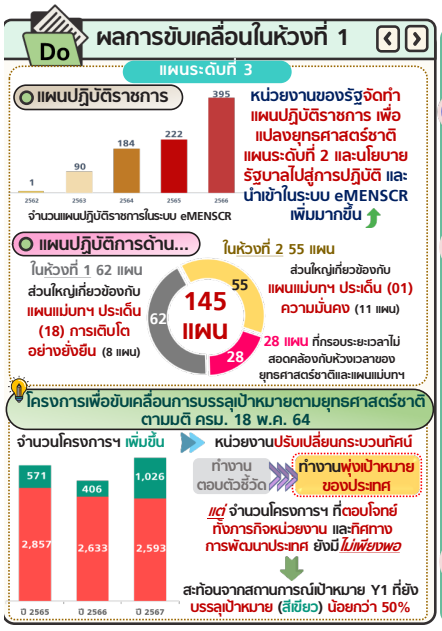

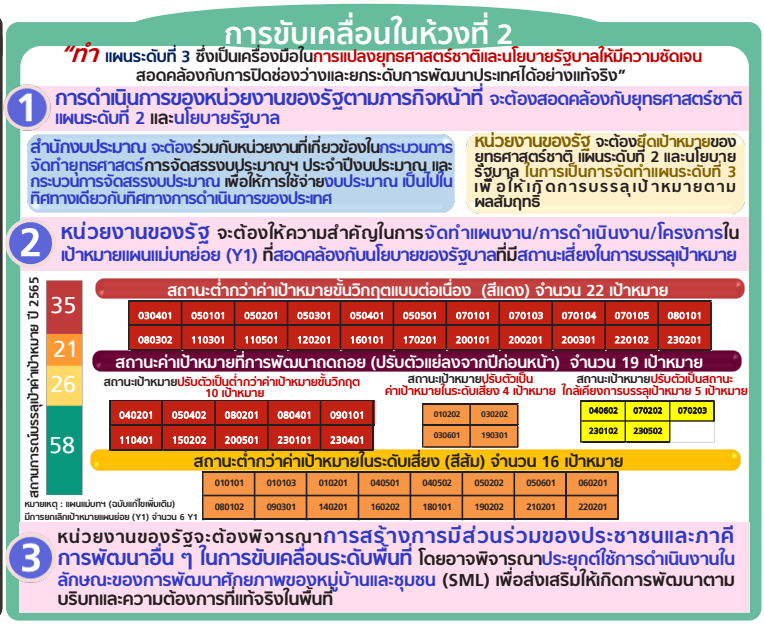

ทั้งนี้ **แนวทางการขับเคลื่อนในห้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)** ในส่วนของการปฏิบัติ (Do) ตามหลักการ PDCA จะมุ่งเน้นที่**การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ที่จะต้องสอดคล้องและพุ่งเป้าไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 และนโยบายรัฐบาล** โดย **สำนักงบประมาณ** จะต้องบูรณาการ

การดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อให้ทิศทางของการจัดสรรงบประมาณ เป็นไปในทิศทางเดียวกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ขณะที่**หน่วยงานของรัฐ** จะต้องยึดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 และนโยบายรัฐบาล เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายตามผลสัมฤทธิ์ โดย**ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y1) ที่มีสถานะเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายขึ้นไป** ทั้งในส่วนของเป้าหมายที่มี**สถานะต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต (สีแดง)** เป้าหมายแผนย่อยที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายต่ำกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50 .99 ของเป้าหมาย **จำนวน 22 เป้าหมาย เป้าหมายที่มีสถานะการพัฒนาถดถอย จำนวน 19 เป้าหมาย** โดยมีเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยสถานะใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมายที่ถดถอยเป็นสถานะวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน 6 เป้าหมาย เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยสถานะเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายถดถอยเป็นสถานะวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน 7 เป้าหมาย และเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยสถานะบรรลุเป้าหมายถดถอยเป็นสถานะวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน 7 เป้าหมาย และเป้าหมายที่มี**สถานะต่ำกว่าค่าเป้าหมายในระดับเสี่ยง (สีส้ม)** เป้าหมายแผนย่อยที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในช่วงร้อยละ 50.01 - 75.99 ของค่าเป้าหมาย **จำนวน 16 เป้าหมาย**

C Check 3 การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check)

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) เป็นขั้นตอนในการตรวจสอบระหว่างและหลังจากการปฏิบัติตามแผน เพื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงาน สภาพปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งช่องว่างการดำเนินงานต่าง ๆ นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยสรุปการดำเนินการที่สำคัญของ พ.ศ. 2566 ได้ ดังนี้

▶ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR)

สำนักงานฯ ได้พัฒนาระบบ eMENSCR มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหลักของประเทศสำหรับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยปัจจุบันสำนักงานฯ ได้นำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence: AI) มาใช้สนับสนุนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ในระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล

▶ การเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลที่ทุกหน่วยงานของรัฐได้นำเข้าและผ่านการอนุมัติในระบบ eMENSCR ให้สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ ได้แก่ **(1) แผนระดับที่ 3** ทั้งแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และรายปี และแผนปฏิบัติการด้าน... ผ่านทางhttps://emenscr.nesdc.go.th/contents.html **(2) ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน** อาทิ ความเชื่อมโยงแผนระดับต่าง ๆ รายละเอียดและความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ ยกเว้นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งแบบรวมโครงการ/การดำเนินงานทั้งหมด และแบบจำแนกตาม 140 เป้าหมายระดับ

แผนแม่บทย่อย (Y1) ซึ่งเผยแพร่ในรูปแบบไฟล์ JSON (JavaScript Object Notation) เป็นรายไตรมาสผ่านทาง http://nscr.nesdc.go.th/json/ โดยประชาชนและทุกภาคส่วนสามารถนำข้อมูลดังกล่าว ไปใช้ประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐต่อไปได้ รวมทั้ง (3) **รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี** เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวิเคราะห์จัดทำแผนและโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทสถานการณ์ และเป้าหมายการพัฒนาของประเทศตามที่สะท้อนไว้ในรายงาน รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของกลไกติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่เกี่ยวข้อง

▶ กลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลหน่วยงานของรัฐทุกระดับ ใช้ระบบ eMENSCR

เป็นเครื่องมือสนับสนุนการตรวจติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ และยึดกรอบแนวทางการดำเนินงานตาม**มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ** ดังนี้

1. ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้มีการใช้ข้อมูลสถานการณ์การพัฒนาตามเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) แผนระดับที่ 2 อื่น ๆ รวมถึงนโยบายรัฐบาลเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการและประเด็นการตรวจสอบประเมินผลประจำปี โดยได้**ให้ความสำคัญกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่มีค่าสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) หรือระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) รวมถึงเป้าหมายที่มีสถานะปรับตัวลดลงจากปีก่อนหน้า** ควบคู่กับการให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาของแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ หรือนโยบายรัฐบาลที่มีความจำเป็นเร่งด่วนตามบริบทการพัฒนาประเทศ รวมถึงมีการกำกับติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานโดยอยู่บนพื้นฐานของ**การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์โดยเฉพาะข้อมูลจากระบบ eMENSCR**

2. ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรม ในการจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีของหน่วยงาน ผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ได้มีการกำหนด**ประเด็นการตรวจราชการตามเป้าหมายของแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่หน่วยงานมีความเกี่ยวข้อง** โดยเฉพาะเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุต่ำกว่าค่าเป้าหมาย รวมถึงประเด็นการพัฒนาของแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ หรือนโยบายรัฐบาลที่มีความจำเป็นเร่งด่วนตามบริบทการพัฒนาประเทศ

3. ทุกหน่วยงานของรัฐ มีการนำเข้าข้อมูลแผนระดับที่ 3 และโครงการ/การดำเนินงานในระบบ eMENSCR ทั้งที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณและใช้งบประมาณจากแหล่งอื่น พร้อมทั้งมีการรายงานผลการดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงจัดทำและนำเข้ารายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนระดับที่ 3 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนฯ ทำให้มีข้อมูลสำหรับกลไกและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

4. สำนักงบประมาณ ในฐานะหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่บริหารจัดการงบประมาณของแผ่นดิน ได้มีบทบาทสำคัญในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยงานของรัฐ และผลสัมฤทธิ์จากการใช้จ่ายงบประมาณต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 และนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

บทนำ

ทั้งนี้ **แนวทางการขับเคลื่อนในห้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)** ในส่วนของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) ตามหลักการ PDCA มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

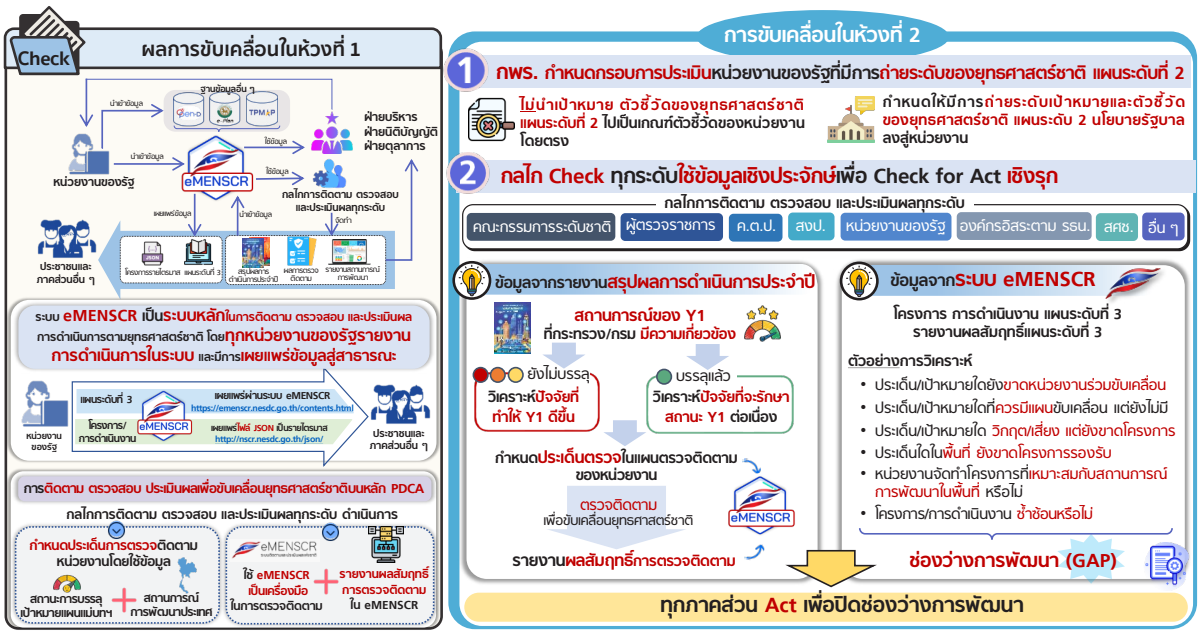

- **สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)** ในฐานะผู้ประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ จะต้องพิจารณาการกำหนดกรอบการประเมินที่สะท้อนการถ่ายระดับเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนระดับ 2 อื่น ๆ รวมถึงนโยบายรัฐบาล ลงสู่หน่วยงานของรัฐระดับกรมโดยสอดคล้องกับบทบาทภารกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานของรัฐ

- **กลไกการติดตามประเมินผลภาครัฐทุกระดับ** อาทิ คณะกรรมการระดับชาติ ผู้ตรวจราชการทุกระดับ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ อาทิ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กลไกการบริหารงานเชิงพื้นที่ (6 ภาค 18 กลุ่มจังหวัด) สำนักงบประมาณ หน่วยงานของรัฐ สศช. และภาคส่วนอื่น ๆจะต้อง**ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเชิงรุก เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน**ในห้วงที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ โดยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลจะมุ่งให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ช่องว่างการดำเนินงานต่าง ๆ พร้อมทั้งนำข้อมูล ทั้งในส่วนของ**รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี และระบบ eMENSCR** ไปใช้ประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานต่าง ๆ (Act) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติบนหลักการ PDCA ต่อไป

อย่างการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากระบบ eMENSCR เพื่อวิเคราะห์หาช่องว่างของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติมิติต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล	ช่องว่างของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (Gap)
มิติหน่วยงาน	
ความครบถ้วนของหน่วยงานที่นำเข้าข้อมูล	หน่วยงานใดไม่นำเข้าข้อมูล/นำเข้าข้อมูลไม่ครบถ้วนในระบบ
การดำเนินการตามภารกิจหน้าที่	หน่วยงานมีการดำเนินการตามภารกิจครบถ้วนหรือไม่
ความครบถ้วนของหน่วยงานต่อประเด็นการพัฒนา	ประเด็น/เป้าหมายใดยังขาดหน่วยงานร่วมขับเคลื่อน
การทำงานแบบบูรณาการ	โครงการ/การดำเนินงาน ระหว่างกอง/กรม มีความซ้ำซ้อนหรือไม่
มิติแผนระดับที่ 3	
ความครบถ้วนของแผนปฏิบัติราชการ	หน่วยงานใดไม่นำเข้าแผนปฏิบัติราชการในระบบ
ความครอบคลุมของแผนปฏิบัติการด้าน...	ประเด็น/เป้าหมายใดที่ควรมีแผนฯ แต่ยังไม่มี
ความซ้ำซ้อนของแผนปฏิบัติการด้าน...	ประเด็น/เป้าหมายใดมีแผนฯ มากเกินความจำเป็น
ความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่	แผนปฏิบัติการในแต่ละพื้นที่สอดคล้องกับสถานการณ์การพัฒนา/ศักยภาพของพื้นที่ หรือไม่
มิติโครงการ/การดำเนินงาน	
ความครบถ้วนของข้อมูล	มีข้อมูลของทุกโครงการทั้งที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ หรือใช้งบจากแหล่งอื่น ครบถ้วนหรือไม่
ความครอบคลุมต่อประเด็นการพัฒนา	ประเด็น/เป้าหมายใดยังขาดโครงการ/การดำเนินงานรองรับ
ความซ้ำซ้อนของการดำเนินการ	โครงการ/การดำเนินงาน ในประเด็น/เป้าหมายมีความซ้ำซ้อนหรือไม่
ความสอดคล้องต่อเป้าหมายของแผนทั้ง 3 ระดับ	โครงการ/การดำเนินงาน ส่งผลต่อเป้าหมายหรือไม่ (เป็นไปตามหลัก XYZ หรือไม่)
หลักการและเหตุผลในการจัดทำ	โครงการ/การดำเนินงาน จัดทำจากข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่
การส่งผลต่อประเด็นการพัฒนา	ประเด็น/เป้าหมายใด มีโครงการ/การดำเนินงาน รองรับจำนวนมาก แต่สถานการณ์การพัฒนาไม่ดีขึ้น
การจัดลำดับความสำคัญต่อประเด็นการพัฒนา	ประเด็น/เป้าหมายใด มีสถานการณ์การพัฒนาวิกฤต/เสี่ยงแต่ยังขาดโครงการ/การดำเนินงาน
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ	ประเมินปัญหาเชิงนโยบาย/การปฏิบัติ
ความครอบคลุมของโครงการ/การดำเนินงาน ในพื้นที่	ประเด็นใดในพื้นที่ที่ยังขาดโครงการ/การดำเนินงานรองรับ
ความซ้ำซ้อนของโครงการ/การดำเนินงาน ในพื้นที่	หน่วยงานในพื้นที่ทำงานแบบบูรณาการหรือไม่
ความสอดคล้องของโครงการ/การดำนเนินงานต่อปัญหา/บริบทการพัฒนาของพื้นที่	หน่วยงานจัดทำ โครงการ/การดำเนินงาน ที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์การพัฒนาในพื้นที่ หรือไม่

A Act 4.การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act)

การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act) เป็นขั้นตอนการปรับปรุง แก้ไข แผนและการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาประเทศ นำไปสู่การทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินทำงาน เพื่อให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสรุปการดำเนินการที่สำคัญของ พ.ศ. 2566 ได้ ดังนี้

▶ การปรับปรุงการดำเนินงานของการวางแผน (Act ของ Plan)

การจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ สำนักงานฯ ร่วมกับสำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการนำ**ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนระดับที่ 2 รวมถึงนโยบายรัฐบาล มากำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ** พร้อมทั้งนำแนวทางการพัฒนาภายใต้แผนแม่บทฯ และรายการโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบมาใช้เป็นกรอบแนวทางให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำโครงการรองรับ ส่งผลให้มีการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

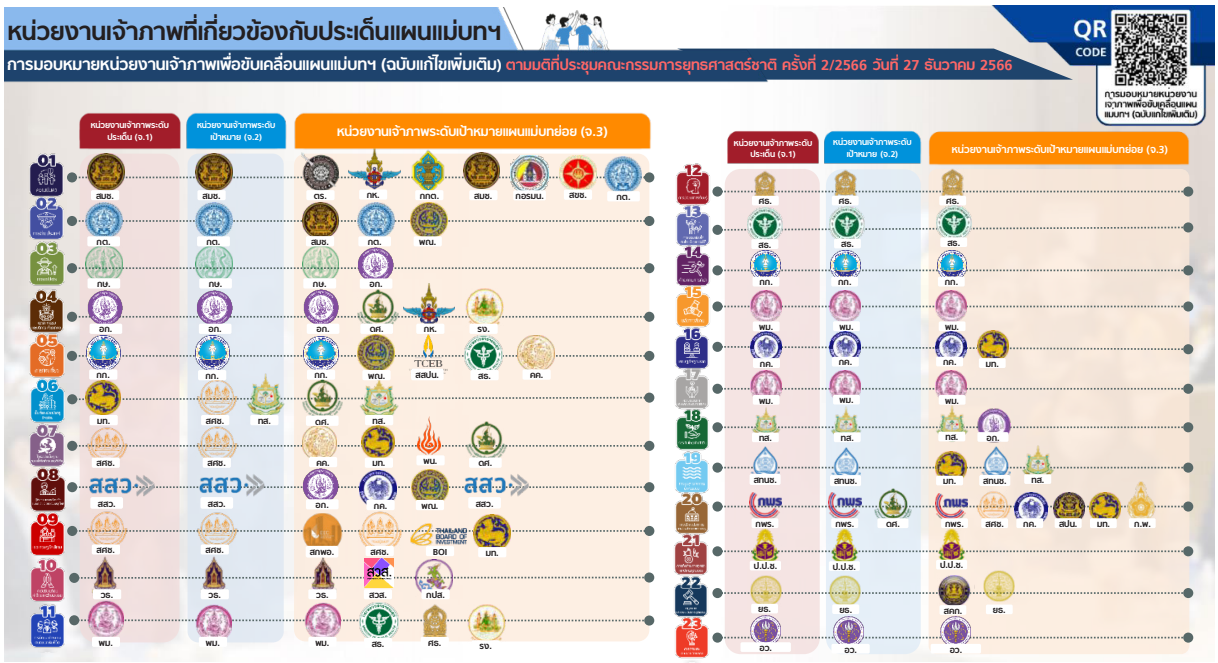

ทั้งนี้ ในคราวการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ 2/2566 วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2566 คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบการปรับเปลี่ยนหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทย่อยฯ (จ.3) เพิ่มเติม 2 เป้าหมายย่อย ประกอบด้วย เป้าหมายย่อย **010102 คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น** จากเดิม กระทรวงกลาโหม **เป็น** กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และเป้าหมายย่อย **100201 ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น** จากเดิม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ **เป็น** สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) โดยสำนักงานฯ อยู่ระหว่างดำเนินการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

▶ การปรับปรุงการดำเนินงานของการปฏิบัติ (Act ของ Do)

- **แผนระดับที่ 3 และโครงการ/การดำเนินงาน** สำนักงานฯ ได้มีการปรับเปลี่ยนการกำหนดเงื่อนไขการนำเข้าข้อมูลในระบบ eMENSCR เพื่อให้หน่วยงานนำเข้าข้อมูลให้ครบถ้วนสำหรับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นต้นไป **หากหน่วยงานไม่นำเข้าแผนปฏิบัติราชการรายปี** (หรือชื่ออื่นตามระเบียบกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน) **หน่วยงานจะไม่สามารถนำเข้าข้อมูลโครงการ/ดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณของหน่วยงานในระบบ eMENSCR ได้**

- **โครงการ/การดำเนินงาน** สำนักงานฯ ได้ดำเนินการเพื่อ**ปรับกระบวนทัศน์การทำงานของหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง ให้มุ่งเน้นเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ** และแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ รวมถึงนโยบายรัฐบาลเป็นจุดมุ่งหมายร่วมกันในการดำเนินการอย่างบูรณาการ ผ่านการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยสำนักงานฯ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดทำโครงการฯ ประจำปีให้สามารถนำไปสู่การจัดทำโครงการของหน่วยงานของรัฐที่สามารถตอบโจทย์และปิดช่องว่างการพัฒนาได้อย่างบูรณาการเพิ่มมากขึ้น โดยได้**จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลความเกี่ยวข้องของหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่ากับเป้าหมายของแผนแม่บทฯ (Who) และข้อมูลปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญประจำปีงบประมาณ (What)** เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ประกอบการจัดทำโครงการฯ ร่วมกันอย่างบูรณาการไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งได้ร่วมกับหน่วยงานของรัฐดำเนินการ**ปรับปรุงและทบทวนข้อมูลองค์ประกอบและปัจจัยของห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) ให้ครอบคลุมแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทฯ** รวมทั้งให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การดำเนินการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาของแผนแม่บทฯ และยุทธศาสตร์ชาติแบบ “พุ่งเป้า” ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ ห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทยถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติผ่านการจัดทำโครงการที่สามารถตอบโจทย์และปิดช่องว่างการพัฒนาของประเทศได้อย่างบูรณาการต่อไป

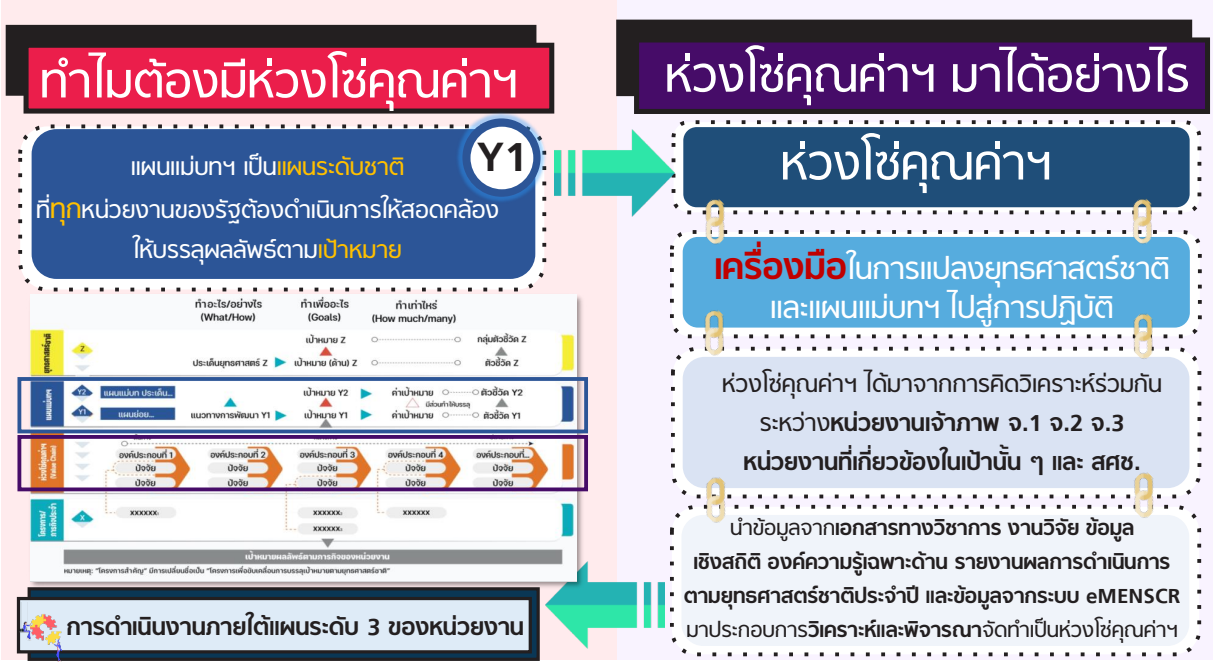

▶ การปรับปรุงการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Act ของ Check) : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

สำนักงานฯ และกลไกติดตาม ตรวจสอบ และประเมินของประเทศ อาทิ ผู้ตรวจราชการทุกระดับและบุคลากรในระบบตรวจราชการของหน่วยงานของรัฐ ได้ทำความเข้าใจร่วมกันในหลักการและวิธีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการ**ตรวจราชการให้อยู่บนพื้นฐานของการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และสอดคล้องกับสถานการณ์การพัฒนาประเทศ**มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สำนักงานฯ ได้พัฒนาระบบ eMENSCR ให้สามารถรองรับข้อมูลขนาดใหญ่และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก เพื่อให้มีข้อมูลครบถ้วนสำหรับการใช้เป็นเครื่องมือหลักในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การปรับโครงสร้างข้อมูลและระบบบันทึกข้อมูลเพื่อรองรับแผนระดับที่ 2 ที่ประกาศใช้ในห้วงที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้งการเพิ่มเติมส่วนของกระบวนการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ

▶ การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act ของ Act)

สำนักงานฯ ได้มีการดำเนินการสนับสนุนให้**หน่วยงานของรัฐมีการปรับปรุงการดำเนินงานในทุกขั้นตอนของ PDCA บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์** อาทิ ข้อมูลข้อสังเกตผลคะแนนของร่างข้อเสนอโครงการฯ ตามหลักเกณฑ์การประเมินร่างข้อเสนอโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567 จำแนกรายหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า สรุปความสอดคล้องของโครงการในระบบ eMENSCR ต่อห่วงโซ่คุณค่าแห่งประเทศไทย (As is) จำแนก

รายเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) โดยหน่วยงานของรัฐสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ รวมถึงนโยบายรัฐบาลได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ทั้งนี้ **แนวทางการขับเคลื่อนในห้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)** ในส่วนของการปรับปรุงการดำเนินงาน (Act) ตามหลักการ PDCA มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

- **การปรับปรุงการดำเนินงานของการวางแผน (Act ของ Plan)** สำนักงานฯ รับผิดชอบในส่วนของการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินแผนระดับที่ 1 และ 2 ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยต้องดำเนินการตามความนัยมาตรา 10 วรรค 4 ของ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 ที่ต้องปรับแผนแม่บทฯ ในทันที หากมีความจำเป็น

- **การปรับปรุงการดำเนินงานของการปฏิบัติ (Act ของ Do)**

  1) การให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดสรรงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณ จะต้องให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดสรรงบประมาณ ที่จะต้องสอดคล้องและเป็นการดำเนินการเพื่อไปปิดช่องว่างการพัฒนาประเทศ โดยต้องสะท้อนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการในการมุ่งเป้าเพื่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาประเทศ

  2) การสร้างและบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐและภาคีการพัฒนา มุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือจากกลไกการขับเคลื่อนการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติตั้งแต่ต้นทางของการดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างพุ่งเป้า โดย**หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ทั้ง 3 ระดับ (จ.1 จ.3 และ จ.3) จะต้องดำเนินการร่วมกับหน่วยงานร่วมขับเคลื่อน**ในการ**จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)** เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่บูรณาการและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯได้อย่างเป็นรูปธรรม โดย**จัดส่งแนวทางการขับเคลื่อนดังกล่าวมายังสำนักงานฯ ภายในวันที่ 31 มกราคม 2567** เพื่อสำนักงานฯ จะได้ประมวลและเสนอแนวทางการแปลงแผนแม่บทฯไปสู่การปฏิบัติในระยะต่อไป ต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

  3) การทบทวนมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ และการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี สำนักงานฯ จะดำเนินการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รวมถึงมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นเรื่องสืบเนื่องกันโดยจะ**ปรับแผนการปฏิรูปประเทศออกจากแผนระดับที่ 2** เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่แผนการปฏิรูปประเทศได้สิ้นสุดลงแล้วเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2565 รวมถึง**ปรับปรุงแนวทางการเสนอแผนระดับต่าง ๆ เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี**ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนระดับที่ 3 และโครงการ/การดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ส่วนที่ 01 บทนำ

- **การปรับปรุงการดำเนินงานของการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล (Act ของ Check)** ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

  1) การพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับฐานข้อมูลอื่น ๆ โดยเฉพาะข้อมูลด้านงบประมาณ เพื่อให้ภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน ได้ตลอดทั้งวงจรอย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงการดำเนินการตามหลักการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA)

  2) การบูรณาการการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล กับภาคส่วนต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐพิจารณาการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศของภาคส่วนต่าง ๆ นอกเหนือจากข้อมูลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะทำให้มีข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนระดับที่ 2 รวมถึงนโยบายรัฐบาลที่มีความครอบคลุมและเพียงพอ

- **การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act ของ Act)** หน่วยงานของรัฐนำหลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ไปประยุกต์ใช้ในระดับหน่วยงาน โดยจะต้องประยุกต์ใช้ข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินการต่าง ๆ ที่ได้มีการจัดทำและเผยแพร่ อาทิ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนระดับที่ 3 ไปประกอบการปรับปรุงการดำเนินการตั้งแต่การพุ่งเป้าเพื่อแปลงเป้าหมายของแผนระดับชาติ และนโยบายรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ 3 ดำเนินโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องทั้งภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการตามแผนให้สามารถบรรลุเป้าหมายของโครงการและแผนระดับที่ 3 ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงการดำเนินการเป็นไปอย่างครบวงจร

สรุปแนวทางการขับเคลื่อนในห้วงที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ตามหลักการ PDCA

บทนำ